

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 2 frt 50 kr., egy óra 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős
Kutasi Imre
kiadó s laptulajdonos

Szerkesztőseleg Nagy-Várad-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet)
Kiadóhivatal Nagy-Várad-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint)
Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel
Egyes szám 4 kr.

A békefeltételek.

Debreczen, január 23.

Az ellenzék békefeltételei és a kormány ellenfeltételei a bizalmas tárgyalások dacára majdnem teljesen ismertek. A kormánynak nem volt oka a képviselőház és a közvélemény előtt elrejtteni feltételeit, az ellenzék meg elég hangosan hirdette a magáét. Mit akar az ellenzék? Kuriai bíráskodást, a választási törvény revízióját, a választói jog kiterjesztését, közigazgatási reformot, kiegyezést, s még egyebet is, más is, de mindent a maga szája ize szerint. Az ellenzék összes feltételei csak az ellenzéki pártok érdekeit istápolják, csak az ellenzékot erősítik; az ország részére semmit sem kérnek az ellenzéki békebiztosok. Feltételeik teljesítése a kormány párt gyengítését jelenti. A mit ők a választások tisztaságának neveznek, nem más, mint az ellenzék választási esélyeinek erősítése és szaporítása. Az összeférhetlenségi törvény szigorítása tetemesen emelné az agrárius képviselők számát. A közigazgatási reformot azért sürgetik, hogy mindenki szabadon agitálhasson, csak az állami és községi tisztviselők nem. (Az ellenzék érdekében szabad nekik is.)

A kormány ellenben mit sem követel a maga és pártja számára, hanem mindent csak az országnak. Biztos révbe akarja vinni a kiegyezést Ausztriával, mert máris milliókra mennek a károk, melyek az ideiglenes állapot következményei. Es

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZAJA

Csillag a csillagok közt.

Egy régebbi novellában — ha nem csalódom, az Arséne Houssaye jében — van egy körülrajongott hölgy, a ki magamagát írja ki pályabérül.

Udvarlói hatalmas seregében az fogja őt elnyerni, a ki bizonyos idő alatt a legnagyobb tettet viszi véghez.

A magas pályabér mindenkinek az erejét rendkívüli tettekre csigázza.

Az egyik tábornokságig viszi s pár véres csatát nyer, a másik pénzügyminiszter lesz s legelmébb legnyomasztóbb adókat fundálja ki, a harmadik a költői borostyánt nyeri el, a legmeredekebb oldalán mászva meg a Parnasz szust, s így tovább.

Mindegyiknek a zsenije a leglovagiasabb legnehezebb tettekben nyilvánul.

A díjat végre is egy gyönyörű fiatal ábrándozó ifju nyeri el, a ki a határidő lejártával bevalotta, hogy semmit sem csinált, csak mindig rá gondolt.

A szerző az olvasóra bizza, hogy erre a különös döntésre maga faragjon rimet, körülbelül a következő tartalommal: az asszony ahhoz akart nőül menni, a ki őt legjobban szeretted, s a szerelem leghatalmasabb bizonyítékát az ifju nyújtott az által, — hogy a nagy szerelemtől nem tudott semmibe sem fogni.

meg akarja akadályozni a törvényen kívüli állapot ismétlődésének lehetőségét, midőn lehetetlenné akarja tenni a technikai obstrukciót és a házszabályok revízióját sürgeti, a mi nélkül bármely kormányynai szemben bármely ellenzék előidézhetheti a törvény nélküli állapotot. Kiegyezés és a házszabályok revíziója nélkül nincs állandó béke, nincs tartós akcióképesség s miután mind a kettőt az ország jól megfontolt érdeke teszi szükségessé, világos, hogy nem az ellenzék állítja fel e feltételeket, hanem a kormány.

Akármi következnek a béketárgyalások után, a hadiköltségeket minden esetben az országnak kell viselnie. Ha az egész vonalon győz az obstrukció, az országnak nincs belőle haszna: ha nem győz az obstrukció és a törvény nélküli állapot még tovább tart, akkor a már elvesztett milliókhoz olvasatlan milliók jönnek még, nem számítva a nagy erkölcsi veszteséget, melyet soha többé jóvá tenni nem lehet.

A béke érdekében. Az ellenzék pártárnyalataiból alakult bizottság végre megállapodott ama válaszbán, melyet a kormány békeproponcióira adni szándékozik. A pontozatokat szombat délelőtt adtak át Szilágyi Dezsőnek, ki délután azt a miniszterelnöknek átnyújtotta. Ma megtudtuk meg hogy azt a mozgalmat, amely a főrendiház elé terjesztett s tegnap leszavazott feliratban nyert kifejezést, Szilágyi Dezső indította ki csak

Nem lehet állítani, hogy az illeté nő lojalisan a pályázat feltételeihez tartotta volna magát s ezért hajlandó vagyok magaviseletét nagyon is kifogásolni.

Annál kellemesebben érintett, mikor a a napokban oly nőről értesültem, — ki hasonló feltételek mellett akarta eldönteni élet-sorsát, — de a ki elég becsületes volt a valódi nyerőt boldogítani kezével és szívével.

Elvira a közönség elkényeztetett kedvence volt egyike azoknak az operanékesnőknek, kik az első szerepeket éneklék, kik a kar mesterek életét megkeserítik s kik az inténdánsnak nem egyszer bebizonyítják, — hogy hatalmasabbak az ő bürokrata hatalmánál.

Elég sokáig áldozott az isteni művészet oltárán s végre is rájött, hogy egy csendes házi tűzhely, egy házi oltár sem /utolsó, melyen szerelemnek lehet áldozni. S miután számos udvarló közül válogathatott, elhatározta, hogy ő is a fentemlitett módszert követi, vagyis maga magát írja ki pályabérnek.

Csak hogy azzal a módosítással, hogy a megjutalmazandó — hőstettnek egyenesen a diva dicsőítésére kellett irányozva lenni.

Annak a pályázónak fogja a kezét nyujtani, a ki a legtöbb érdemeket fogja szerezni a diva karriéré körül, de azért a bravuros tettek az egyéniség bélyegét is magán kellett hordoznia és élénk tanúságot tenni a művészet iránt való érdeklődéséről.

látszólag és nem őszintén táradozik a béke létrehozásán. Csak a főpapi kar és Eszterházi Miklós Móríc gróf vették észre, hogy őket eszközül akarják felhasználni ezzel az intrikával.

Bizalom a kormánynak. A soproni szabadelvűpárt, tántoríthatatlan ragaszkodásában azokhoz az elvekhez, a melyeken az országos szabadelvűpárt áll: nagy választmányának tegnapi ülésében egyhangú határozattal iktatta jegyzőkönyvbe, hogy a mai válságos politikai viszonyok között a szabadelvűpárt-hoz való szilárd ragaszkodásáról és a pártvezetőség iránt érzett teljes bizalmáról a szabadelvűpárt elnökségét táviratilag értesíti.

Országgyűlés.

Budapest, jan. 21.

A képviselőház gyengén látogatott ülésében tovább folyt a technikai obstrukció.

Napirenden az a felett való névszerenti szavazások voltak: megengedi-e a Ház Kubik Béla, Hentaller Lajos, és Makfalva Géza, képviselők a napirend előtti felszólalást; továbbá Holló Lajos, és Visontai Soma egyesített indítványa, valamint Gullner Gyula indítványa felett.

Ez öt névszerenti szavazáshoz újabb négyet kért az ellenzék.

Nevezetesen Ritter a törvényhatósági választásnak, Wittman Samu, a minisz-

Három év volt a határidő.

Meglehetős nagy idő, ha meggondoljuk, hogy Rossininek csak két hét kellett a „Sevillai borbély” megírására, hogy ezzel a mes termével a szép és híres Colbrand énekesnőt meghódítsa.

E zenetörténeti tényt készakarva emelem ki, mert Elvira udvarlói közt is volt egy tehetséges zeneszerző, a ki elhatározta, hogy a pesarói hattyu nyomdokaiba lép s a pályázon egy maga-írta operával vesz részt. Magától értetődik, hogy a főszerepet Elvirának szánta s ez a szerep oly terjedelmes volt, hogy a többi egyszerűen elnyomta.

De a kinek csak némi felfogása van a novellai elbeszélés lényegéről, az már most is sejti, hogy ennek a tehetséges zeneszerzőnek lehetetlen volt a díjat megnyerni. A fokozás törvénye kérelhetetlenül megköveteli, hogy a sort mindig a leggyöngébb pályázó nyissa meg.

Már Homérosz ismerte ezt a fogást s Penelope kérőinek nyíllövési jelenetében nagy raffinériával alkalmazta.

A szerelmes zeneszerzőnek operája csak annyiban hasonlított Rossiniéhoz, hogy az első előadásakor fényesen megbukott, mint Rossinié.

A második előadás alkalmával talán diadalt aratott volna, mint a — Sevillai borbély, ha egyáltalán előadták volna másodszer.

Miután azonban az opera mindjárt az első előadás után a feledés feneketlen ör-

terek nyugdíja, Tibád a Vág szabályozás, Bíró a dohánymonopolium ügyében akartak napirend előtt felszólalni.

Madarász József a korelnök egyiknek sem engedte meg a felszólalást, mire Wittmann kivételével mind a négy képviselő névszerinti szavazást kért.

Wittmann János ismét sürgős interpellációt jelentett be a szent-annai vérengzés tárgyában. Ezután megindult a névszerinti szavazás a múlt ülésről elmaradt indítványok felett.

És egyik szerencsésen végig ért a gyűlés meghallgatva előbb a Wittmann mentegetődzését, a kit a szent-annai vérfürdő előidézésében részesnek tartanak.

A népkonyhát bezárják!

— január 23.

Elkomorodva, nagy megdobbanással olvassuk a helybeli jótékony négyesült érdekes pénztárnokának lapunk legutóbbi számában közzé tett ama nyilatkozatát, miszerint azon esetre, — ha a hatóság és a közönség pártfogása nem nagyobbodik, úgy a népkonyha áldásos működése márczius végén beszünteti február elsején hiába fog az a 150 szegény ember s vagy 280 éhező iskolás gyermek ott a régi oláh-laktanya udvarán megjelenni, a tüzhely üres, nem fognak ott számokra párolgó ételeket osztogatni.

Sok mindent el tudunk véges elmenekkel képzelni, de hogy még ez is mertörténhessék a dus gazdag Debreczenben, ezt még sem. Ugy véltük, hogy ehhez valami csodásan kolosszális fantázia kell.

Nem. Nem kell hozzá rengeteg képzőművészeti tehetség. — Csak a rideg valót kell megtekinteni és mindjárt tisztában leszünk a lehetőséggel.

A hol üres a kamara, ott nincs az a földi jó szívű szakácsnő, a ki főzni tudjon. Már pedig az a 300—350 éhes gyomor, éhes lesz február elsején is, annak bizony onni

kell adni, mert az már aztán csakugyan ezüdar dolog lenne, ha Debreczenben csak egy kis iskolás gyerek is elpusztulna táplálkozás hiánya miatt.

Lapunk volt az első, mely még idejében felszólította a helybeli jótékony négyesületet hogy szerezzenek a szegényeknek boldog karácsonyt, már a milyen boldogságot nyújt az éhező gyomrok lehetőség szerint kielégítése.

Felhívásunk nem maradt siker nélkül. Elismerésünket, hálás köszönetünket fejezzük ki e helyen a jótékony négyesület vezetőségének, hogy átlátva felhívásunk alapos voltát azonnal munkához látott s megnyitotta a szegények számára konyháját s bőséges és tápláló eledelt osztogatván, a felnőtt és iskolába járó szegények között.

A kimutatás szerint december hó 23-tól január hó 20-ig 6910 egyén kapott ebédet s egy ebéd 6 1/2 kr-ba került.

Az eddigi kiadás 383 forint 58 krajczár volt. A bevétel 201 forint 20 kr. Így tehát a hiány jelentékeny.

Üres a tárcza, üresek maradnak a fazekek s könyező szemmel fogják nézni az éhezők a tüznélküli konyhát, — a melyről nem hat majd feljök izes étek csikládoztató illata.

A gazdag Debreczen nem tud egy pár száz forintot összeadkozni, hogy tehetetlen szegényei ne éhezzenek.

Ha mi hívtuk fel jótékony négyesületünk vezetőségének figyelmét a nékonyha megnyitása iránt, — kötelességünknek ismerjük a további fentállása érdekében szót emelni.

A törvény értelmében minden község köteles a maga szegényeiről gondoskodni. — Így tehát legelsőben is a városi hatóságunk kötelessége gondoskodni arról, hogy a népkonyha a tavaszi munka idők megkezdéséig, — tehát april hó közepe feléig, — akadálytalanul teljesíthesse nemes feladatát.

És mi e tekintetben nem is aggódunk. A tanács nemes szívű tagjai bizonyán fognak

Következtek azonban elmésemből hódolatok is,

Egy ideális gondolkozású földbirtokos kertészetében új rózsafajt tenyésztett, mely Elvira diva rózsája ezim alatt jött forgalomba s szépségre s illatra vetekedett a Marschal Niel-el.

Egy festő elismerő oklevelet hozott a párisi szalonból, a képe a művészetek hódolatát ábrázolta Donna Elvira jól talált alakjával, kit Apolló és egész kísérete körül rajongott. Nevezetes feltűnést keltett egy másik imádónak a jelentése, hogy a lefolythárom esztendő alatt az északi sark felé járt, s egy semmi mapán nem található vad fókaszigetet Elvira föld névvel diszített fel.

— És ön Maxim? — kérdezte a művésznő a következőtől. Tudományos elfoglaltsága közben nem tudott magának időt szakítani rám gondolni?

— Sőt csakis ezt tettem; önt a csillagok közé helyeztem.

— A mi divánk mindig csillag volt, — mondá egy másik udvarló.

A tudós folytatá:

— A művészet egének csillagai feltűnnek, letűnnek s csak egyetlen eszközzel lehet ragyogásukat tartóssá tenni. Ezzel az eszközzel pedig a csillagászok rendelkeznek. Régi jó szokás szerint a csillagász, ki egy új csillagnak a kiszámított pályáját legelőször jelenté be a berlini, vagy a greenwichi csillagdnak, jogosítva van ezt a csillagot tetszése szerint elnevezni. Tudnia kell, hogy a csillag

módot találja, hogy a népkonyha szükségleteit fedezve legyenek.

Oly nagy a város háztartása, hogy annak költségébe pár száz forintot minden nagyobb nehézség nélkül bele lehet illeszteni s e miatt bizonyára nem fog panaszkodni senki és nem fogják vádolni — pazarlással.

De tegye meg ám kötelességét a mélyen tisztelt és nagy érdemű közönség módosabb része is.

Nem olvastuk az adakozók nevei között azon tisztelt polgártársainknak a nevét a kiknek sorban van a házuk s rengeteg föld és egyéb birtokuk van. Általában véve a gazdapolgárságnak melegebb érdeklődést kellene tanusítani a szegény emberek iránt, mert hiszen a szegény ember se komisz ember a szó szoros értelmében.

Ezektől általában minden jóra való lakostól elvárjuk, hogy a szegények esdekletét meghallgatva, megnyitják erszényeiket és hozzá járulnak filléreikkel a népkonyha fenntartásához.

Tisztelettel kérjük: méltóztassanak felgondolni, hogy micsoda rettenetes szegénye lesz ország-világ előtt a duggazdaságáról híres Debreczennek, ha azt olvassák róla, hogy a szegények ellátására felállított népkonyha rongyos száz forint hiányzása miatt beszüntette működését.

Adakozzunk! ez — erkölcsi kötelességünk.

Némó.

Lázongó községek.

— Saját tudósítónktól. —

Arad, jan. 21.

A szent-annai vérfürdő ügyében most egyre a fölött folyik a vita, hogy a Bauernverein okozta-e a zendülést, vagy a főszolgabíró eljárása, a ki nem jelöltte a választók egy részének jelöltjét, — Schöllort.

A főszolgabíró tudta, hogy a választás igen izgalmas lesz és ezért a zavargó párt egy

találás mind nehezebb munka lesz. Egyes csillagászoknak, mint a bécsi Palisának, a heidelbergi Wolfnak, a nizzai Charloisnak szinte szabadalmuk van a csillagtalálásra, ujabbnál újabb rekordokat érnek el, s a másodrendű keresőknek alig hagynak valamit. Száz meg száz tiszta éjszakán mu-tráltam az eget hiába míg végre egy hónappal ezelőtt egy teljesen elkönyvezetlen plánetát kaptam távcsővégre. Elvira-diva név alatt jelenttem be és ily név alatt fog keringeni pályáján — időtlen időkkig.

Gondoljanak önök az udvariasság lényegéről azt, a mit akarnak, azon meggyőződés előtt nem fognak elzárkózhatni, hogy ily ovációval nagyon meg lesz elégedve az az aszszony, a kinek a tudomány minden peccsétjével megerősített — halhatatlanságot biztosítanak.

Az a nő, ki egy férfi által abban a földöntúli dicsőségben részesül, hogy bevonul az ég csillagai közé, mint egy Andromeda vagy Cassiopeis, mely dicsőséget se Patti, se Nilsson nem bírta elérni, nagyon hálátlanak mutatkoznak, ha a többi pályázó hőstetteit csak meg is hallgatná.

De a pályázat föltételeit tisztelőben kellett tartani s még egy lovag volt hátra, kit meg kellett hallgatni.

Egy nagytekintélyű újságnak a zenereferense volt s a következőket vétette jegyzőkönyvbe:

— Isteni diva! Az ily dicsőítésekkel szemben, melyek önt képletesen, de tényleg

vényébe süllyedt, a szerencsétlen szerzőnek nem volt más hátra, mint óriási kudarczával együtt szomorúan visszavonulni a pályázattól.

Aránylag jobban járt egy fiatal költő, a ki három év alatt száz ódából álló ciklust költött a divára.

Azt állítják, hogy a huszonkettedik ódájában egy új rim, sőt a hetvennegyedikben még új gondolat is van, s ha az előnyökhöz még egy kiadó, vagy egy előzeny ujság is járult volna, akkor ennek a pályázatnak az értéke kétségtelenül elég nagy lett volna.

A törekvő költő így is tisztességes sikert aratott s a diva szűkebb pályázatra — szelme ki.

A pályázatban résztvevett a haute finance is, még pedig oly képviselővel, ki a határidő lejártakor hideg mosolylyal jegyzé meg, hogy a lefolyt három év alatt ő fizette az összes klakkot.

— Nem csekélyeségről van itt szó drága Elvira, mert annak a dicsőségnek és tapsnak mely önre mosolygott és ön felé dörgött, legalább is ötven százaléka az ön számláimra van írva. Ennek a tetteinek nagyságát bizonyára nem fogja kicsinyíteni.

Teljesen megfelelt az örök igazságnak, hogy e szemtelen vallomást a többiek rosszakaratu morájjal büntessék meg az énekesnő azonban elég tapintatosan néma maradt, — s felső hangjai nem veszték el a nemtetszés morájában.

másik tagját, Müller Józsefet a másodbírói állásra akarta jelölni.

Müller azonban visszautasította az ajánlatot.

— Én szeretnék másodbíró lenni, mondotta, de nem fogadhatom el az állást, mert úgy egyeztünk meg, hogy vagy a mi embereinkből kerül ki az előjáróság minden tagja vagy egy sem.

Ez a szerencsétlen ember tegnap önkézei vel vetett végett életének és ez volt Szent-Anna újabb szenzációja.

Ez az öngyilkos Müller József, kiről fentebb mondottuk el, hogy felajánlotta neki a másodbírói állást, de nem fogadta el, mert attól félt, hogy elvtársai a Bauern-Verein tagjai a gyónverik, ha megegyezés ellenére a község házában hivatalt vállal a nélkül, hogy oda Schöller pártja bevonulna.

Müller József tekintélyes szerepet vitt az izgatásban.

Ő is lelkes híve a szerencsétlenül Bauern Vereinek.

A mint látta, látta, hogy lassan-lassan beviszik a vizsgálóbíró elé a főkomposokat, attól félt, hogy reá is kerül a sor.

Tegnap este megtudta, hogy éjjel lefogják tartóztatni.

Ettől vató félelmében felakasztotta magát.

Már csak kihűlt holttestét sikerült megtalálni.

Ez volt a nap egyik eseménye, mely nagy izgatást okozott. A másik az, hogy a zendülés áldozatait névszerint Zöllner Józsefet, Kemmerer, Mihályt, Hellsternét és Marksteiner Márkusné felboncolták és délután eltemették.

Három órára volt kitűzve a temetés. Már két órára a tüntetők közül a kíváncsiakból összesereglett tekintélyes tömeg hullámozott a halottas ház felé.

A halottas házat kénytelenek voltak katonákkal védeni körül, nehogy az izgatott hangulatban zendülést támadjon.

is az égbe emelik, kétségtelenül nagyon nehéz az én helyzetem.

Annál nehezebb, mert az én működésem az ön pályájának kezdete óta tulnyomólag negatív volt.

Nagyon is jól tudja, hogy mit tettem; mindig lerántottam önt. Egvetlen egy művészi botlása sem kerülte el figyelmemet, valamennyit megörökítettem részint önméremre, részint a művészetre való tekintetből.

Lépésről-lépésre követtem ábrázolásait, és sohasem mulasztottam el az elért és elérhető eredmény közti mély ürt feltüntetni. S most feleljen: nem vittem önt közelebb ez által az elérhetőhöz? Fejlődött volna művészetében, ha nem tekintett volna folyton abba az erős tükörbe, melyet, folytonosan ön elé tartottam?

Kérdezze meg saját lelkiismeretét, hogy művészi egyénisége minek köszönhet többet, annak-e, ha benne van a csillagok katalógusában, vagy annak a szakértő tanácsadónak, ki önméremre szigorúan, de jóakarattal mutatja meg a dicsőség útját?

A diva szép szemeiben a meghatótság könnyei csillogtak s már másnap szétküldte a jelentést, hogy eljegyezte magát — kerem, — hogy beszéltem ki magamat — finázbárával, ki oly nemes volt, hogy dicsőségének előmozdítására egy egész klakkbandát tartott ki.

A katonai kordonon belül nem eresztették a tömeget.

— V i s s z a ! — Ez volt a jelszó, ha egy-egy csoport megakartta közelíteni a hullaházat.

A temetésre jövő közönséget szintén a katonaság szorította vissza. A mi nem volt hiába va való intézkedés, mert bizonyos hogy a Bauern Verein által fanatizált tömeg könnyen képes lett volna új zendülést támasztani.

Az áldozatok hozzátartozói sem vettek részt a temetésen.

Ők majd csak a sirhoz zárandokolnak ki leróni a kegyeletet.

A községben különben még mindig izgatott a hangulat. Különösen Zórád Ferenc jegyzőre haragudnak és azzal fenyegetik, hogy ha a katonaság elvonul, agyonverik. A jegyző azért leakar köszönni.

Mialatt Uj-Szentannán ily felfordult állapotok vannak, az alatt a közvetlen szomszédságban levő Ó-Szent-Annán is olyan dolgok történnék melyek lángba boríthatják a falut.

Ó-Szent-Anna román község, de nemrégiben német embert választottak meg bírónak: Merkl Károlynak hívják.

ez, úgy látszik, nem jelszó Zászló Mózes román jegyzőnek. Tegnap képviselő testületi ülés volt, melyen valami községi ügyben leszavazták a jegyzőt.

Erre Zászló József kiutasította a község házából az előjáróságot, Merkl Károly bírót pedig megfogta és sajátkezűleg kidobta. A dolog nagyfelháborodást keltett a községben.

A hidobott bíró és előjáróság délután átjött Uj-Szent Annára és elpanaszolta, a dolgot Páris Gábor főszolgabírónak. A főbíró éppen utban volt hazafelé és így nem mehetett ki Ó-Szent-Annára, de megígérte hogy holnap reggel ott lesz s megindítja a vizsgálatot.

Kívánatos is volna, hogy a főszolgabíró minél erősebben járjon el, ha az Ó-Szent-annai jegyző még most sem akar okulni az uj-szent-annai példán.

Egyről-másról.

Deák adomák.

A nagy emberekkel együtt jár az áldás hogy környezetüket is megnevesítik és bizonyos dicsfényt kölesönöznek még az élettelen tárgyaknak is, melyek körülvették őket amíg éltek.

Híres poéták, művészek és államférfiak szülőházához elzarándokol az utókor, hogy ihletet merítsen, és az avoni egyszerű kis hajléknak, hol Shakespeare született, van legalább is olyan világtörténelmi jelentősége, — mint bármely esataternek. Budapesten, közel a Dunához áll egy ház, ahol a haza bölcsé: Deák Ferenc sok esztendőn át lakott.

Ez a ház egy hotel: „Az angol királynő”-szálló.

Most lett ötven éve, hogy fölépült és ebből az alkalomból a tulajdonosa, kiadott egy füzetet magyar és német nyelven, melyben elmondja a szálló történetét.

A füzet címe; „A kiegyezés szülőhelye.”

Kissé pretenciózus czim, de a tartalom jóvá teszi, mert sok érdekes adatot és adomát

köszöl a haza bölcsének életéből. Az utóbbiak közül válogattuk ki a következőket:

— Ugy öt vagy hat éves voltam. — beszélte Deák egy társaságban, mely törzsasztalánál vele együtt vacsorázott — mikor atyám egyszer Németújvárra vitt az öreg Batthyány herceghez látogatónak. Apám és a herceg jó ismerősök voltak s a herceg nagyon szerette apámat. Mig az öregek egymással csevegtek, engem a herceg parancsára egy szolga a kertbe vezetett, hogy ott játszadjam. — A kertésznek egy velem egykoru fia volt akivel rögtön összebarátkoztam. A kertész két narancsot is ajándékozott s a két narancsot eljajáztattam a parkban. Amint ott játszottam, egy uthajlásnál elébem kerülnek a herceg és az apám. Az öreg meglátja a narancsokat s megkérdezi:

— Honnan vetted e szép gyümölcsöt?

— A kertész bácsi adta.

— Jól van fiam, de most jér ő fenségéhez a herceghez, ajánld fel neki a narancsokat és mond illedelmesen: Fenség, legyen olyan kegyes és fogadja el csekélységemtől ezeket a narancsokat.

Erre görcsösen magamhoz szorítam a két narancsot s a hátam mögé rejtve azokat, felkiálték:

— Nem, nem adom oda!

Atyám elámult gyermeki daczolásomon, szégyellte magát a herceg előtt és haragra gyulva, hangosan kiáltá:

— Miért nem adod oda?

Mire újból, daczosan feleltem:

— Nem adom oda, mert az az enyém!

Atyám ismét haragra lobbant, de a herceg maga csillapítá, hozzám jött, megsimogatott és így szólt:

— Derék fiúcska vagy, gyermekem; a narancs a tied. Ne tartsd soha nagy kegynek részedről, he a magad jószágát át kell engedned.

Ezen szavakat. — mondá Deák, — sohasem feledém el, gyakran eszembe jutottak akkor is, midőn a bécsi kormányval tárgyaltunk.

Egy eltévedt gyermeket talált egyszer Deák Ferenc az utcán és hazavezette a szülőihez. Az apa, egy gazdag hentes, mindenáron pénzzel akarta megjutalmazni az előtti ismeretlen urat s midőn Deák visszautasította, így szólt:

— Ha tehát nem akarja a pénzt elvenni fogadjon el tőlem legalább egy jó tanácsot — mondá egészen tuláradó hálaérzettel.

— Jó tanácsot, — mondá Deák, nem minden humor nélkül — annak sohasem voltam ellensége, hadd halljuk.

— Ne egyék nyáron soha tormás virsilit, és ha már megeszi, nézze jól meg; a legtöbb esetben lóhus van benne,

Mikor Bécsben a kiegyezésről tárgyalt, igen irányadó helyen meg akarták győzni arról, hogy nagy szerencse Magyarországra, ha beleolvad Ausztriába.

— Mennyivel nagyobb ennél — jegyzé meg erre Deák — a mennyi boldogság, mégsem akar senkisé megvalni!

— De azt csak nem kívánhatja Deák — mondá egy osztrák miniszter — hogy annyi befejezett tény után, Magyarországgal újra elülről kezdjük a dolgokat!

— És miért nem? — szól erre Deák,

— Aki egyszer rosszul gombolta be a kabátját, bizony újra elülről kell annak a begombolást kezdenie.

— Majd levágjuk a gombot szolt büszkén a nagy ur.

— Akkor — felelt rá Deák — még kevésbé lehet majd a kabátot begombolni.

— Minden erőlködés hiába, — állították — a rendszer rendíthetetlenül fog fenmaradni, ha csak európai krízisek nem fognak közbejönni.

Deák viszonzásul elmondta a császár viskójának a történetét, melyről kertesze, ki az építéshez is értett, azt a szakértői véleményt nyilvánította, hogy még sokáig megállhat, ha a szél nem fúj.

«No igen, de ha az mégis olyan gyakran fúj.»

NAPI HIREK.

Debreczen, 1899. január 23.

Időjárás.

A központi meteorologia intézetnek Debreczenbe küldött távirati jelentése szerint a következő időjárás várható.

— január 23. —
— Száraz. — Hőszűrés. —

Farsangi naptár.

Január 28. Jogász-táncszertély »Margit«-fürdő disztermében.

Január 28. Polgári-kör bálja a »Bika«-disztermében.

Január 28. Csizmadia Ifjúság bálja a »Korona«-disztermében.

Január 29. Iparos-kör bálja a »Bika«-disztermében.

Február 1. Az ág. ev. fillér egyesület teaestélye.

Február 1. A dohánygyári munkások műkedvelő előadása a »Margit-fürdő«-disztermében.

Február 4. A függetlenségi és 48-as párt bálja a »Bika«-disztermében.

Február 4. A debreczeni M. A. V. altisztek táncvizalma az új műhelytelep nagy csarnokában.

Február 11. Az ácsifjúság műkedvelő előadása a »Margit-fürdő«-disztermében.

Február 11. A debreczeni m. kir. postás és távirata altisztek és szolgák táncvizalma a »Korona«-disztermében.

Február 14. Jogász- és tisztviselő-kör jelmez-estélye a »Bika«-disztermében.

Béke.

A parlament jelszót adott ki:
Legyen már egyszer béke, csend
És ugyanacsak gyártják a békét
Jó honatyáink oda fent.
Okos dolog, hogy buzgólkodnak,
— Hiszen a béke drága kincs —
De bármilyen régen is gyártsák
Még annyi szent, hogy béke nincs,
A bizony úgy van: béke nincs!

Nyakig vagyunk az ex-lex bajban,
De ez elmúlik csakhamar,
Hogy ne mikor jó parlamentünk
Mindenkép békülni akar.
Igaz, hogy kár volt összeveszni,
Ha már a béke drága kincs. —
No de annál jobb lesz a béke,
Mert most, jelenleg béke nincs,
L e s z b é k e , m e r t m o s t b é k e n i n c s .

Csak ne gyártna olyan sokáig
A békét fent a parlament,
Bizony-bizony szegény fejünkre
Ráférne már a béke, csend.

Okát vajjon mi adja annak,
Hogy fenn a házba béke nincs —
A „Gésák“-ból Vuncsit idézem:
Az a kinézer, csunya tincs.
Ugy van bizony: a csunya tincs.

A parlament jelszót adott ki:
Legyen már egyszer béke csend
És ugyanacsak gyártják a békét
Jó honatyáink odafent.
Okos dolog, hogy buzgólkodnak,
— Hiszen a béke drága kincs —
De sajnos, feldulja a békét
Az a kinézer, csunya tincs
Ez az oka, hogy béke nincs!

Bardi.

— A januári közgyűlés előkészítése. Ma délelőtt a városháza kis tanácstermében gróf D e g e n f e l d József főispán elnökle alatt teljes tanács ülés volt. A gyűlés tárgyát a január 26-iki közgyűlés előkészítése képezte. A közgyűlésnek sok fontos tárgya lesz, előre láthatólag két három napig fog tartani.

— Hivatalos eskü. A Gárdos Károly helyébe kinevezett új kazánvizsgáló mérnök Keitzer Balázs ma tette le a hivatalos esküdt P ü n k ö s t i Ferencz műszaki tanácsos kezébe.

— A munkás törvény nagyon népszerűvé vált városunk értelmes gazdaközönsége előtt. Az abban foglalt kötelezettségeknek a legnagyobb készséggel teznek eleget, mert látják, hogy ezekből rájuk nézve csak kedvező eredmény keletkezhetik. A mint értesülünk már a jövő aratásra többen fogadtak munkásokat s azokkal a szerződést meg kötötték a tanács által e célra kinevezett S i m o n rendőr kapitány és S z o m b a t h y r. fogalmazó előtt.

— Az Emke gyűlése. Az Emke debreczeni és hajdumegyei fiókegyesülete tegnap tartotta tisztújító közgyűlését a városháza nagy termében, gróf D e g e n f e l d József főispán elnökle alatt. Az elnöklő főispán megnyitó beszéde után, elrendelte az új választás megejtését. Az elnöki tisztelet nagy lelkesedéssel ismét a főispánra ruházták, ki szép szavakban köszönte meg az egyhangú bizalmat. Azután egyhangúlag megválasztották a tisztikart a következő képpen: Alelnöke; S i m o n f f y Imre, kir. tanácsos, polgármester és K a r a p Mórcaz. Titkár: M á r k Endre. Jegyzők; P é t e r Gábor és V i e z i á n István, főispáni titkár. Pénztárnok: B é s z l e r Károly. Ellenőr: R o n c s i k Lajos. Végül még a választmányi tagokat választották, úgy a debreczeniek mint a vidékiek közül.

— A kőműves-sztrájk. Tegnap délelőtt ismét tanácskozássra gyűltek össze Kiskassán a sztrájkoló kőművesek. A rövid ideig tartó gyűlésen Gáll István elnök és Nánássy Lajos bizottsági tagok szólaltak fel, mindketten kitartásra és a sztrájk folytatására szólították fel az egybegyűlteket. A sztrájkolók azt hiszik, hogy rövid időn belül sikerülni fog köveleléseik fenntartása mellett az építő mesterekkel kiegyezni.

— Igazgató választás. Dr. Kovács Sándor lemondásával megüresedett akadémiai igazgatói tisztelet a kollégiumi tanári kar jan. 31-én tartandó kari gyűlésen tölti be választás útján. Igazgató mint hirdik dr. Ö r e g János a kitünő bölcsészeti professzor lesz.

— Hamis bukás. K a n e n g i z e r Salamon és fia az ócskás soron kötötték az üzletet nap-nap után. A derék czég azonban nem elégedett meg tisztességes munkával, ha

nem a gyors meg gazdagodás reményében bűnös üzelmekbe bocsátkozott. — Egy kis hamis bukással próbálták szerencsét az apa és a fia — de rajta vesztek. — Most úgy Kanengizer Salamon, mint üzlettársa és fia Jenő a királyi törvényszék fogházában ülnek s várják megérdemelt büntetésüket. A vizsgálatot N a g y Kálmán törvényszéki jegyző vezeti.

— A kellékes balesete. Szerencsétlenül járta ma délelőtt a színház egyik kellékes — Nagy Samu. Látván a szép időt, felakarta használni egy kis biciklizésre. Felült a Nagy Jóska biciklijére s vidáman hajtott a ki próbált gépet Örömeiben nem is gondolta meg, hogy a kocsiut ilyenkor csuszós, a mi pedig különösen a biciklinek nem kedvező; A Kossuth-utcai Komáromi házban tul egy fordulatnál észlelte azután ezt a dolgot, mert oly szerencsétlenül fordította meg a gépet, hogy az megcsuszott ő azután leterült a földre. Bal karjára esett még pedig oly szerencsétlenül hogy az csuklóban kifeszamodott. Rögtön lakására szállították, Sárváry dr. helyreigazította karját, de bizony pár napig fekdülni fog a korai biciklizés miatt.

— Az alföldi takarékpénztár részvénytőke emelése. Az alföldi takarékpénztár részvénytársaság, vasárnap délelőtt a kereskedelmi akadémia disztermében rendkívüli közgyűlést tartott. Dr. Medve Kálmán elnök az ülést megnyitván, jelentette hogy a kedvezőtlen pénzüviszonyok daczára, a részvénytőke 100.000 fittal felemelése és az új kibocsátású részvények jegyezve vannak. Ezt a tényt annál nagyobb örömmel konstatálja, mert az új kibocsátású részvényeket, mind helyben sikerült elhelyezni, amiben az az intézet iránti bizalmat és fokozott érdeklődést s támogatást látja kifejezve. Kérte a közgyűlést, hogy az alaptőke felemelése által szükségessé vált alapszabályok módosításához hozzá szólani sziveskedjenek. Az új alapszabályok egyhangúlag elfogadtatnak. Az ülés az elnök elttetésével véget ért.

— A boldogság — örök nyugalom. Már hajnal felé járt az idő. A borral telt asztalt vig bohém-társaság ülte körül. A társaság már abban az állapotban volt, mikor mind-egyik beszélni és meghallgattatni óhajtott. Az asztal végén két fiatal költő vitatkozott. A boldogságról folyt a vita. Az egyik poéta azt állította, hogy boldogságot csak ajköltszet ad. A másik, ki módfelett szomorú, tépelődő verseket szokott írni, azt vitatta, hogy a boldogság ö r ö k n y u g a l o m. „Ez nem lehet — vitatta az első — hiszen ilyen nincs is. — Ugye — fordult aztán a társaság leg idősebb tagjához — te is azt tartod, hogy nincs örök nyugalom?“ „Nem! — szolt nyugalommal a kérdező — én azt hiszem, hogy van ö r ö k n y u g a l o m!“ Általános szörnyűködés. „Hol?“ — hangzik aztán a kérdés. „A C s o k o n a i - k ö r b e n!“ — adja meg a választ általános derültséget keltve.

— Új árverés az ohati bérletre. A városi tanács szombati ülésében hosszas vita után abban állapodott meg, hogy az ohatpusztai két gazdaság bérletére, miután pótajánlatok adattak be, — új árverést hirdet.

— Tűzoltóbál. A Margit fürdő táncstermében szombaton éjjel zajlott le az önkéntes tűzoltó egyesület bálja. — A villamos fényárban uszó terem zsufolásig megtelt közönséggel. A parancsnokság teljes díszben vonult ki s nem egy daliás tűzoltó gyújtott tüzet a leányok szívében. A szintarsulat tagjai, akinek élete

fölött minden kényszerűen meg a por mindenüvé elsőségre első négyesét főlvaltva K ügyesen dí játszott.

— Zseb után a szin nagy néptör dor csavargó tömegbe bel feleségének emelte. Kov ütött, hanem hamarosan mert mire a végett, a lop Sárkány kül tolvajlással

— A k Uj társas kereskedelm nösen a ker zelebb hozn mozdítani; lom más ele végrehajtó szabály terv pes, első kö dosításokkal annál a szal kot a közel reczeni Ker erkölcsi tám Bertalan üg ellenezték a szavazásnál, ség az ered gyal alapsz küldik a b nökséget és tották meg. gatót. A kir legtöbb érde fer József, a czeni fiókján kereskedőt nűleg csak Hungária ép lysiségében, fatárai szeri Károly a le be. Ez ideig kereskedők, más honora

— Mul minden izéb dezett a had szombaton f és a vidékrö mellett virra jóhangulat a dász társas rendezni.

— A s tudósítók: les dolgában a főkolomp szabadon iz f o g v a r d u l , a tő vizsgálat fol a sebesültek mindenki. E van orvosi szenvednek, gatásokkal elfogták Ra harangokat

A nagy sóink figyel ezüst tárgy, most 6 6 0 fr és rendkívü és különöse dékokra.

5100

— Aki egyszer rosszul gombolta be a kabátját, bizony újra elülről kell annak a begombolást kezdenie.

— Majd levágjuk a gombot szolt büszkén a nagy ur.

— Akkor — felelt rá Deák — még kevésbé lehet majd a kabátot begombolni.

— Minden erőlködés hiába, — állították — a rendszer rendíthetetlenül fog fenmaradni, ha csak európai krízisek nem fognak közbejönni.

Deák viszonzásul elmondta a császár viskójának a történetét, melyről kérésre, ki az építéshez is értett, azt a szakértői véleményt nyilvánította, hogy még sokáig megálhatt, ha a szél nem fúj.

«No igen, de ha az mégis olyan gyakran fúj.»

NAPI HIREK.

Debreczen, 1899. január 23.

Időjárás.

A központi meteorologia intézetnek Debreczenbe küldött távirati jelentése szerint a következő időjárás várható.

— január 23. —
— Száraz. — Hősüllyedés. —

Farsangi naptár.

Január 28. Jogász-tánczestély »Margit«-fürdő disztermében.

Január 28. Polgári-kör bálja a »Bika« disztermében.

Január 28. Csizmadia Ifjuság bálja a »Korona« disztermében.

Január 29. Iparos-kör bálja a »Bika« disztermében.

Február 1. Az ág. ev. fillér egyesület tea-estélye.

Február 1. A dohánygyári munkások műkedvelő előadása a »Margit-fürdő« disztermében.

Február 4. A függetlenségi és 48-as párt bálja a »Bika« disztermében.

Február 4. A debreczeni M. A. V. altisztek tánczvizsgálma az új műhelytelep nagy csarnokában.

Február 11. Az ácsifjuság műkedvelő előadása a »Margit-fürdő« disztermében.

Február 11. A debreczeni m. kir. posta-és távirat altisztek és szolgák tánczvizsgálma a »Korona« disztermében.

Február 14. Jogász- és tisztviselő-kör jelmez-estélye a »Bika« disztermében.

Béke.

A parlament jelszót adott ki:
Legyen már egyszer béke, csend
És ugyancsak gyártják a békét
Jó honatyáink oda fent.
Okos dolog, hogy buzgólkodnak,
— Hiszen a béke drága kincs —
De bármilyen régen is gyártsák
Még annyi szent, hogy béke nincs,
A bizony úgy van: béke nincs!

Nyakig vagyunk az ex-lex bajban,
De ez elmúlik csakhamar,
Hogy ne mikor jó parlamentünk
Mindenkép békülni akar.
Igaz, hogy kár volt összeveszni,
Ha már a béke drága kincs, —
No de annál jobb lesz a béke,
Mert most, jelenleg béke nincs,
Lesz béke, mert most béke nincs.

Csak ne gyártna olyan sokáig
A békét fent a parlament,
Bizony-bizony szegény fejünkre
Ráferne már a béke, csend.

Okát vajjon mi adja annak,
Hogy fenn a házba béke nincs —
A „Gésák“-ból Vuncsit idézem:
Az a kinézer, csunya tines,
Ugy van bizony: a csunya tines.

A parlament jelszót adott ki:
Legyen már egyszer béke csend
És ugyancsak gyártják a békét
Jó honatyáink odafent.
Okos dolog, hogy buzgólkodnak,
— Hiszen a béke drága kincs —
De sajnos, feldulja a békét
Az a kinézer, csunya tines
Ez az oka, hogy béke nincs!

Bandi.

— A januári közgyűlés előkészítése. Ma délelőtt a városháza kis tanácstermében gróf Dégenfeld József főispán elnökle alatt teljes tanács ülés volt. A gyűlés tárgyát a január 26-iki közgyűlés előkészítése képezte. A közgyűlésnek sok fontos tárgya lesz, előre láthatólag két három napig fog tartani.

— Hivatalos eskü. A Gárdos Károly helyébe kinevezett új kazánvizsgáló mérnök Keitzer Balázs ma tette le a hivatalos esküdt Pünköszt Ferencz műszaki tanácsos kezébe.

— A munkás törvény nagyon népszerűvé vált városunk értelmes gazdaközönsége előtt. Az abban foglalt kötelezettségeknek a legnagyobb készséggel teznek eleget, mert látják, hogy ezekből rájuk nézve csak kedvező eredmény keletkezhetik. A mint értesülünk már a jövő aratásra többen fogadtak munkásokat azokkal a szerződést meg kötötték a tanács által e célra kinevezett Simon rendőr kapitány és Szombathy fogalmazó előtt.

— Az Emke gyűlése. Az Emke debreczeni és hajdumegyei fiókegyesülete tegnap tartotta tisztújító közgyűlését a városháza nagy termében, gróf Dégenfeld József főispán elnökle alatt. Az elnöklő főispán megnyitó beszéde után, elrendelte az új választás megejtését. Az elnöki tisztet nagy lelkesedéssel ismét a főispánra ruházták, ki szép szavakban köszönte meg az egyhangú bizalmat. Azután egyhangulag megválasztották a tisztikart a következő képpen: Alelnöke; Simonffy Imre, kir. tanácsos, polgármester és Karap Mór. Titkár: Márk Endre. Jegyzők; Péter Gábor és Vicsián István, főispáni titkár. Pénztárnok: Bészler Károly. Ellenőr: Roncsik Lajos. Végül még a választmányi tagokat választották, úgy a debreczeniek mint a vidékiek közül.

— A kőműves-sztrájk. Tegnap délelőtt ismét tanácskozássra gyűltek össze Kiskassán a sztrájkoló kőművesek. A rövid ideig tartó gyűlésen Gáll István elnök és Nánássy Lajos bizottsági tagok szólaltak fel, mindketten kitarásra és a sztrájk folytatására szólították fel az egybegyűlteket. A sztrájkolók azt hiszik, hogy rövid időn belül sikerülni fog köveleléseik fenntartása mellett az építő mesterekkel kiegyezni.

— Igazgató választás. Dr. Kovács Sándor lemondásával megüresedett akadémiai igazgatói tisztet a kollégiumi tanári kar jan. 31-én tartandó kari gyűlésen tölti be választás útján. Igazgató mint hirlík dr. Öreg János a kitéző bölcsészeti professzor lesz.

— Hamis bukás. Kanengizer Salamon és fia az eskücsás soron kötötték az üzletet nap-nap után. A dorék ezég azonban nem elégedett meg tisztességes munkával, ha

nem a gyors meg gazdagodás reményében bűnös üzelmekbe bocsátkozott. — Egy kis hamis bukással próbált szerencsét az apa és a fia — de rajta vesztettek. — Most ugy Kanengizer Salamon, mint üzlettársa és fia Jenő a királyi törvényszék fogházában ülnek s várják megérdemelt büntetésüket. A vizsgálatot Nagy Kálmán törvényszéki jegyző vezeti.

— A kellekes balesete. Szerencsétlenül járta ma délelőtt a színház egyik kellekese — Nagy Samu. Látván a szép időt, felakarta használni egy kis biciklizésre. Felült a Nagy Jóska biciklijére s vidáman hajtotta a ki próbált gépet Örmében nem is gondolta meg, hogy a kocsit ilyenkor csuszós, a mi pedig különösen a biciklinek nem kedvező. A Kossuth-utcai Komáromi házon túl egy fordulaton észlelte azután ezt a dolgot, mert oly szerencsétlenül fordította meg a gépet, hogy az megcsuszott s azután leterült a földre. Bal karjára esett még pedig oly szerencsétlenül hogy az csuklóban kifeszamodott. Rögtön lakására szállították, Sárváry dr. helyreigazította karját, de bizony pár napig feküdni fog a korai biciklizés miatt.

— Az alföldi takarékpénztár részvénytőke emelése. Az alföldi takarékpénztár részvénytársaság, vasárnap délelőtt a kereskedelmi akadémia disztermében rendkívüli közgyűlést tartott. Dr. Medve Kálmán elnök az ülést megnyitván, jelentette hogy kedvezőtlen pénzügyi viszonyok dacára, a részvénytőke 100.000 fittal felemelése és az új kibocsátásu részvények jegyezve vannak. Ezt a tényt annál nagyobb örömmel konstatálja, mert az új kibocsátásu részvényeket, mind helyben sikerült elhelyezni, amiben az az intézet iránti bizalmat és fokozott érdeklődést s támogatást látja kifejezve. Kérte a közgyűlést, hogy az alaptőke felemelése által szükségessé vált alapszabályok módosításához hozzá szólani sziveskedjenek. Az új alapszabályok egyhangulag elfogadtatnak. Az ülés az elnök elttével véget ért.

— A boldogság — örök nyugalom. Már hajnal felé járt az idő. A borral telt asztal vig bohém-társaság ülte körül. A társaság már abban az állapotban volt, mikor mind-egyik beszélni és meghallgattatni óhajtott. Az asztal végén két fiatal költő vitakozott. A boldogságról folyt a vita. Az egyik poeta azt állította, hogy boldogságot csak alköltészet ad. A másik, ki módfelett szomorú, tepelődő verseket szokott írni, azt vitatta, hogy a boldogság örök nyugalom. „Ez nem lehet — vitatta az első — hiszen ilyen nincs is. — Ugye — fordult aztán a társaság leg idősebb tagjához — te is azt tartod, hogy nincs örök nyugalom?“ „Nem! — szolt nyugalommal a kérdező — én azt hiszem, hogy van örök nyugalom!“ Általános szörnyűködés. „Hol?“ — hangzik aztán a kérdés. „A Csokonai-körben!“ — adja meg a választ általános derűtséggel keltve.

— Új árverés az ohati bérletre. A városi tanács szombati ülésében hosszas vita után abban állapodott meg, hogy az ohatpusztai két gazdaság bérletére, miután pótajánlatok adattak be, — új árverést hirdet.

— Tűzoltóball. A Margit fürdő táncstermében szombaton éjjel zajlott le az önkéntes tűzoltó egyesület bálja. — A villamos fényárban uszó terem zsufolásig megtelt közönséggel. A parancsnokság teljes díszben vonult ki s nem egy daliás tűzoltó gyújtott tüzet a leányok szívében. A szintársulat tagjai, akinek élete

föltött minden kényes tűzoltó meg a pomp mindenüvé ele első négye st fölváltva K i ügyesen dirig játszott.

— Zsebto után a színház nagy néptöme dor ceavargó tömegbe beleves feleségének 7 emelte. Kovács ütött, hanem hamarosan v mert mire a végett, a lopo Sárkány külö tolvajlással v

— A ker Uj társas kö kereskedelmi nősen a kerzelebb hozni, mozdítani; d lom más elem végrehajtó bí szabály terve pes, első köz dosításokkal annál a szak kot a közel 2 reczeni Kere erkölcsi tám Bertalan ügy ellenezték az szavazásnál, ség az erede gyalt alapszab küldik a be nökséget és tották meg. gatót, a kin legtöbb érde fer József, az czeni fiókján kereskedőt v nülég csak Hungária ép lysiségében, a tatásai szerin Károly a le be. Ez ideig kereskedők, más honora

— Mula minden izébe dezett a had szombaton f. és a vidékről mellett virra jóhangulat u dász társas rendezni.

— A s tudósítók: les dolgában a főkolompo szabadon izgfogva n dula tö vizsgálat fol a sebesültek mindenki. E van orvosi szenvednek, gátásokkal elfogták Ra harangokat

A nagy sóink figyel ezüst tárgy, most 660 tr és rendkívü és különöse dékokra.

fölött minden este éberem vigyáznak az önkéntes tüzoltók, — nagy számmal jelentek meg a pompásan sikerült bálon élükön a mindenüvé elérkező Komjáthy direktorral. Az első négyest 60 pár táncolta. A talpalávalót fölváltva Kiss Béla zenekara, — meg az ügyesen dirigált önkéntes tüzoltó zenekar játszott.

— **Zsebtolvaj a színházban.** Tegnap délután a színház folyosójában a pénztár előtt nagy néptömeg tolongott, a mit Sárkány Sándor ceavargó arra használt fel, hogy a néptömegbe belevegyülve Kovács Dezső vasutas feleségének 7 frt 50 krral terhelt tárcáját elemelte. Kovácsné észrevette a dolgot és zajt ütött, hanem a jómadárnak sikerült a tárczát hamarosan valami czimborája kezébe juttatni mert mire a rendőrségre átvitték megmozdítás végett, a lopott dolgot nem találták nála. — Sárkány különben már nem először van zsebtolvajlással vádolva.

— **A kereskedelmi csarnok megalakulása.** Új társas kör alakult tegnap Debreczenben, kereskedelmi csarnok névvel, amely különösen a kereskedőket akarja egymáshoz közelebb hozni, — ezek érdekeit igyekszik előmozdítani; de tagjai közé a művelt társadalom más elemeit is szívesen befogadja. A végrehajtó bizottság által szövegezett alapszabály tervezetét a tegnapi tartott igen népes, első közgyűlésen tárgyalták. Némely módosításokkal el is fogadták. Nagyobb vita annál a szakasznál támadt, amely a Csarnokot a közel 200 éves mulltta dícsékvő debreczeni Kereskedő Társulat védnöksége és erkölcsi támogatása alá helyezi. Dr. Balázs Bertalan ügyvéd és dr. Altman Béla orvos ellenezték azt a vizsnyt, de az elrendelt szavazásnál, egyedül maradtak. A nagy többség az eredeti szöveget fogadta el. A letárgyalt alapszabályokat megerősítés végett felküldik a belügyminiszterhez. Ezután az elnökséget és a 26 tagú választmányt alakították meg. Elnökké Mayer Emil balomizagatót, a kinek a csarnok létrejötte körül legtöbb érdeme van, — alelnökké Kernhofer József, az Osztrák-Magyar Bank debreczeni fiókjának főnökét és Bechert Manó kereskedőt választották. A Csarnok valószínűleg csak márczius elsején nyílik meg a Hungária épület első emeletén kibérelt helyiségében, amelyeket a választmány, utmutatásai szerint a ház tulajdonosa Weichinger Károly a lehető legfényesebben rendeztet be. Ez ideig 175 tagja van az új klubnak, kereskedők, gazdák, ügyvédek, orvosok s más honoráciorok.

— **Mulatság a szomszédban** Kedélyes és minden ízében jól sikerült mulatságos rendezett a hadházi pártiszínezet nélküli kaszinó szombaton f. hó 21-én, melyre Debreczenből és a vidékről is sokan megjelentek. Jó zene mellett virradatig folyt a csárdás, mindvégig jóhangulat uralkodott. A jövő hónapban a vadász társaság fog egy hasonló mulatságot rendezni.

— **A szent-annai zendülés.** Aradról írja tudósítók: A minapi szent annai véres zendülés dolgában ma történtek elfogatások, de azért a főkolompok közül néhányan még ma is szabadon izgataak. — A vizsgálat holnapról fogva már gyorsabban indul, a törvényszék új bírót küldött ki a vizsgálat folytatására. Ez ma kidoboltatta hogy a sebesülteket büntetés terhe alatt jelentse be mindenki. Eddig ugyanis mindössze 5 sebesült van orvosi ápolás alatt. A többiek inkább szenvednek, nehogy őket elfogják, amiért izgatásokkal a vérengzést előidézték. Ma este elfogták Rab Józsefet, aki a zendüléskor a harangokat akarta félrevertetni.

A nagy krach! E című hírdetést t. olvasóink figyelmébe ajánljuk; 44 szab. amerikai ezüst tárgy, mely ezelőtt 40 frtba került, most 6.60 frtért kapható. Hallatlan olcsóság és rendkívül praktikus minden háztartásra és különösen ajánlható alkalmi- és nászajánlékokra.

— **Összeroncsolt kocsitoló.** Halálos végű szerencsétlenség érte tegnap hajnalban Nagy Antal kocsitólót a helybeli főállomásnál. A szerencsétlen kocsitolás közben a mozdonny szerkocsija elé került mely testét teljesen összeroncsolta. Összetört keze, lába és súlyos bordasérülést szenvedett. A vértől borított embert eszméletlenül szedték fel a sinek közül s az első segélyt dr. Kereskes Lipót nyújtotta neki, majd kiszállították a kórházba, hol most a halállal vívódik.

— **Meghívás.** A nyugdíj ellenőrző bizottságba a szabályzat értelmében 3 tisztviselet tag választásának megejtése végett 1899. Január hó 24-én Kedden d. u. 5. és 1/2 óra kora a városháza nagytanácstermében tandó gyűlésre. — Debreczen, 1899. január hó 21. Tanácsi megbízásból: Komlóssy Arthur főjegyző.

Színház.

M Ū S O R.

Hétfőn, január. 23-án: a **Katonák**; színmű.

Kedden, jan. 24-én: **A baba**; operette.

Szerdán, jan. 25-én: **A makranczos hölgy**; vígjáték.

Csütörtökön, jan. 26-án: **A baba**; operette.

Pénteken, jan. 27-én: **A zsidónő**; opera.

Szombaton, jan. 28-án: **A zsidónő**; opera.

Vasárnap, jan. 29-én, délután: 1848. (Hada kutja). Este: **A parasztkisasszony**.

Himfy dalai.

A debreczeni közönség tanujelét adta műizlésének. A Himfy dalai harmadik előadását ismét telt ház nézte végig. A poetikus darab korántsem részesült oly lelkes fogadtatásban Budapesten, mint nálunk, s erre mi, debreczeniek büszkék lehetünk — de büszke lehet Berczik Árpád is.

A művelt magyar közönség, melynek számára készült a darab — átértette, méltányolta — lelkesedett rajta! Kívánhat-e író fényesebb sikert?

A főszerep Komjáthy kezében ismét jó alakítóra talált. Fenyéri Rosty Antalját nyílt színen tapsolták, a közönség szinte tüntetett a jeles színész mellett.

Odry alakítását is díszet illeti. Bezeredyt nagy ambícióval, lelkesedéssel játszotta meg, játéka felvonásról-felvonásra jobb és jobb volt. Örömmel konstatáljuk minden alkalommal szép haladását.

Sziklay Ághyt mesterien játszotta. Megmutatta, hogy kitünő jellemkomikus s hogy nagy intelligenciával rendelkezik.

Szombati számunkban nem említettük meg Székely Sándort, pedig kis szerepét utolérhetlen tökélyvel játszotta meg. Mikor a harmadik felvonásban Csügényi Vilma kérdésére válaszolva mondja: «Nem tudom az egész nézőtér tapsviharban tör ki. Szükségtelen különben őt jobban kiemelni, a debreczeni közönség méltányolja érdeme szerint.

A férfi szereplők között egyedül Rubos játéka ellen emelhetünk kifogást. Szalóky Pétert ő mint komikus szerepet játsza meg, holott ez ellen a darab szelleme tiltakozik.

Rubos úgy fogja fel Szalóky Pétert, hogy az egy plágiumot kedvelő fűzfapoéta, a ki egy kevéset korlátolt is. Az első felvonásban, mikor Kisfaludy verseit másolgatja (Kiss Irén és Fái Flóra párbeszéde alatt) olyan kulissza hasogatást produkál, mely ellenkezik a jó izléssel. Mikor felolvassa a verset — homlok egyenest a szerző utasításaival haját borzogatja, s oly különös hangokat ad ki, mely az egész felvonás értékét csaknem tönkre teszi. Először kevéssé bátortalanak kellene lennie a felolvasásban — később melegegden fel a szavalással — de ő ezt a pillanatnyi hatás kedvéért számba sem veszi. Kár pedig, ha kulissza hasogatásokkal próbálkozik sikert aratni — ez nem méltó hozzá!!

A női szereplők közül első sorban Fáy Flóráat kell kiemelnünk, ki tudását, tehetségét öntötte bele Szegedy Róza poetikus szerepébe. Örömmel látjuk, hogy hibáit lassanként elhagyja, így mind jobban kibontakozik nála az igaz tehetség. Szegedy Rózájára mindig örömmel gondolhat vissza, mert igaz sikert aratott vele színpadunkon.

Halmi Margit Jolán szerepében volt rendkívül bájos. Ő mindig felfogja, s érezteti szerepének pointját — ezt tapasztaltuk nála Jolán szerepében is.

Kiss Irén, Szabó Irma ismét miként az első előadáson kifogástalan játékot produkáltak.

(s—a)

* **Pozsonyi színészet.** Somogyi Károly, kinek a magyar színészet körül olyan sok érdeme van, Relle Iván nemzetközi társulatával szemben elhatározott dolog, hogy kisebbségben marad Pozsonyban. Országos érdekű kérdés magyar nemzeti szempontból színészet Pozsonyban, azért tarjuk magunkat illetékesnek, hogy a most folyó dolgokról véleményt mondjunk.

Relle nemzetközi társulata Pozsonyban a magyar színészet ügyén lendíteni semmit sem fog, sőt határozottan rossz hatással lesz rá. Ugy vesszük észre, hogy Relle ur mint jó üzletet kezdi meg a pozsonyi színészetet, mert a pozsonyi színügyi bizottsághoz beterjesztett ajánlatában főleg a krajczárokkal és forintokkal foglalkozik, arra vonatkozólag pedig, hogy miként akarja a magyar színészet ügyét a némettel szemben előre vinni — egy szót sem szól. Ha pedig ilyen alapokon áll, akkor jobb lesz ha vállalkozása nem sikerül. — Mert a magyarság ügyének többet tud erős lelkesedéssel használni valamely direktor a négy hónapos tisztán magyar szezon alatt mit használna majd Relle ur üzleti szellem folytán alakított nemzetközi társulatával.

A jó pozsonyiak meggyőződnek erről hamarosan — vissza is hívnák majd Somogyi Károlyt — de az már akkor éppé miattuk (igazán szégyelheti magát Pozsony nemes városa) a soproni nagy színház direktora lesz. Ezért azután érdemes volt a magyar színészetnél évtizedeket tölteni el.

* **Ujlaki Antal új darabja.** A jövő hó elején fog színrekerülni kitünő kollegánk Ujlaki Antal új tárgyú ambícióval megírt pompás népszínműve „Bibliás emberek“ A szereposztást a napokban fogja eszközölni az igazgatóság s aztán megkezdődnek a próbák is. A kitünő darabnak — előre megjósolhatjuk — Debreczenben nagy sikere lesz.

* **Krecsányi Pozsonyban.** Krecsányi Ignác igazgató előadásait Pozsonyban Február elsején kezdi meg.

ébiránt

értesü-

váro-

n z á

k. Ezt

hall-

írárdt

s ad-

n ér-

nek

öbbi

z a

5ket

ér-

l o-

adi

tek

o-

Törvényszék az uszodában.

— Egy bíróság vándorlása. —

A spelt hornei törvényszékkel az a nem mindennapi eset történt meg, hogy egy szép napon hajlék híján maradt.

A törvényszéki épület ugyanis vén darab egy ház volt már, a falai ki befelé düledtek, utóbb meg már épen öles repedések jelentkeztek rajta, úgy hogy a városi tanács végtére is kiszállásoltatta — belőle a bíróságot.

Azonban szállás híján voltakép még sem maradhat el a bíróság, hát úgy segítettek a bajon, hogy ideiglenesen elhelyezték egy kápolnában.

Erre azonban az érsek akkora zenebonát csapott, hogy bizony mihamarabb kellett huzerkodniok — onnan a törvény tógás öreinek.

Ilyenképen alakulván a helyzet, immár csakugyan nem sok válogatni való akadt. — mert helyiséget elvégre mégis csak kellett keríteni a bírának.

Hosszas megfontolás után végre egy háromemeletes ház padlására vonult föl a törvényszék s ott kezdte meg hivatalos működését, a hol különben öles rosz halmok résein jártak ki s be a padlások rendezes lakói, az egerek.

A dolog ezzel rendben is left volna, ha a felek szörnyű panaszkodásba nem törtek volna ki annak okáért, hogy három emeletet kell megmászniok.

Egy béna öreg ur meg épen kijelentette hogy nem megy föl a tárgyalási terembe, ha még úgy idézik is, mert az ő lába ugyan föl nem viszi odáig.

A dolog szeptet ütött a bírák fejébe és nehogy hasonló esetek előfordulása csorbát ejtsen valahogy a törvényszék tekintélyén, elhatározták hogy levonulnak a földszintre.

Ugy is cselekedtek és ez alkalomból kiűritették az egész földszintet elfoglaló tehén istállót.

Am a számítás balul ütött ki. Mert bátor tágas és szellős volt a helység, kényelemre sem lehetett panasz, de ennek fejében az előző tulajdonosok jóvoltából olyan illatok jártak keresztül-kasul a termet, hogy a bírák úgy hitték, a józan ítélő képességükön esik hiányosság, ha mihamarabb ki nem szabadulnak a tehenek lakásából.

Most hát lelegején kezdhették a költözést.

Es ekkor támadt ezután a legnagyobb eszméjük.

Grandiózus egy gondolat volt. Beköltöznek a városi uszodába, melynek tulajdonosa kész örömet átengedi azt nekik.

Igen egyszerű a dolog.

Egy haltartót kiűritenek, fenekére fordítják és azon helyezkedik el azután a törvényszék elnöke. Az lesz a tribün.

A bírák, az ügyész és a jegyzők a fából való pallón helyezkednek el; mit se tesz, — hogy azon egyébként a félős fürdővendégek szoktak sütkérezni, — már azok, a kik uszni nem tudnak.

A nagy medence lesz a nézőtér, fürdőkabinotban pedig a tanuk és vádlottak foglalnak helyet és várakoznak mindaddig, míg reájuk kerül a scr.

— Annyi bizonyos, ilyen törvényszék palotája nem volt még semmi országnak se.

De ez mellékes. Ellemben fő az, hogy a bíró urak valahára biztos fészekben vannak a hol szárazon várhatják el immár, míg az új palotájuk felépül.

Irodalom.

Verőfény.

— A Rózsák című kötetből. —

— Rózsa! . . . vajjon hova lettek

A kis fefő amorettek?

Felébredt a nap

S ellilantanak.

Ott . . . ott futnak remegve, félve,

Felhő-nyujuk hü ölébe.

Ez: mint a tyúk, ki csibéit ója;

A uap: mint az ég ragadozója.

Haragvó daccezal néznek egymásra

Felhő sötétje és nap ragyogása

Hajrá!

Foly a harc a természetben.

. . . A szellő a lomb közt lebben

S szírmot rabol hizelegve.

És a csalfa pille, nézzed,

Lopva csokol virágméset.

Hallga! Sir a virág kelyhe.

Am a harci lárma minket

Csupán újabb csókra inthet.

Nincs béke csak egy alakban;

Ha szeretők csókja csattan!

Nagy Endre.

■ A kiegyezés szülőháza. Deák Ferenc emlékenek szentelt igen csinosan kiállított füzet jelent meg, mely épen most, mikor Deák alkotásának; A kiegyezésnek, jövője fenyegetettnek látszik, joggal számíthatérdeklődésre. Az „Angol királynő” szálló tulajdonosa oly figyelmes volt, — hogy magas vendégeinek ajánlva, magyar és német nyelven iratta meg a kis munkát, mely vonzóan tárgyalja főleg a kiegyezés kivívásával járt külső körülményeket, melyek az „Angol királynő” szállóhoz fűződnek — tudvalevőleg évtizedeken át Deák-nak és számos más jeles férfinak hajlékához kik a király és a nemzet közötti békén fáradoztak. Számos érdekes adatot közlő, szépen illusztrált könyvecske a Lukács kiadóvezégnél (Eötvös-utca 36. szám) jelent meg.

■ A legerdekesebb hetilap ez idő szerint kétségkívül a „Rejtelmes Világ”, emez egyetlen magyar lap, mely a modern spiritizmusmal foglalkozik. A „Rejtelmes Világ” új évkor már a III. évfolyamba lépett s azóta teljesen újjá alakítva, megőrvölve, állandóan igen csinos színes borítékban, több szép képpel díszítve jelenik meg. Legújabb száma két szenzációs fényképfelvételt közöl Crookes Vilmos a hírneves angol egyetemi tanár kísérletezései közben igen sokszor s sokaknak megjelent King Katie megtestesült szelleméről; a lap élénk; változatos s gazdag tartalmából pedig a következőket emeljük ki: Szervezkédsi javaslat (dr. Dean Clark után B. M.) — A kísérletezésről (Nérey Ödön.) — King Katie. (Tölvölgyi Titusz), — Tárca: Esmék, ti földi gondok . . . (Költemény; (Petrus Jenő) — Az örökös anyagi szellem (Mrs. Burrows után br M. J.) — Egyről másról (Tud-e hamar egy jó viczetet, vagy a megszorult szerkesztőség. Trás melodráma. — Az atya és elhunyt fia. — A szellemhajó. — Bismarck halála és a szomnambulizmus. — Még szellemhajó. — Egy materializáció a 18. század elején. — Irodalom. — stb stb. A „Rejtelmes Világ” kétféle kiadásban jelenik meg. Az egy szerűnek előfizetési ára egész évre 6 frt. fél-évre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr., a finom papirosra nyomtatotté pedig: 10 frt. illetve 5 frt és 2 frt. 50 kr., mely összeget a kiadóhivatalnak: Budapest, VIII., Üllői-ut 12. sz. (Müller A. könyvkereskedése) kell beküldeni a honnan kívánatra bárkinek szívesen küldenek mutatványszámot.

CSARNOK.

Verseny.

Mennyi földet összejártam!
Miért? Talán nem is tudám.
Hirre, névre törekedtem,
S egy falat kenyér után.

Vágyak sarkantyuja zaklat,
Égető szomj ő belől.
Látom, a ki megelőzött,
Nem, ki mellettem kidől.

Félek, égek, fölremélek:
Nyerek? Vesztek? Elesem?
Oh, mit érne, ha elérve
Utolsónak érkezem.

Zempléni Árpád.

A középkori nő.

Írta: Dr. Márki Sándor.

Az emberi szív legédesebb érzelme, a szerelem, a középkor első felében majd nyomtalanul lebben el, mint lehelet, majd lábbal tiporva hever a sárban. Egyszer oltárkép a nő, máskor csak test és vér. S mind ez azért, mert kora a nőt nem tekinti és becsüli nőül, nőhivatása megjelölt körében. Madách Tankrédje, ki azon töpreng, hogy ő, ki annyi harcot vívott a pogánnyal, nem bír-e betörni a kolostor falán, mely möge eszményképe vonult, kénytelen beérni Luczifer gunyos válaszával, hogy „nem ám, — mert védi a kor szelleme: erősebb, mint te.”

Bizonyosan egészen más az ókor Dido királynéjának megcsalt, őrgönggő szerelme, mely őt máglyahalálra, öngyilkosságra készíti, mint Racine vagy Pope Heloise ának forró szenvedélye, melynek egy zárda rideg boltíve alatt évek kínos gyöttrődései közt kell emésztdönie.

A nők iránt való tisztelet érhető a keresztény társadalomban, mely a szegény názarethi ács feleségéhez, mint Isten anyjához fohászodott s mely a kolostorokban már régen megalapította a nők föltétlen megbecsülését.

Igazi szabadság uralkodott a vasrostélyok mögött.

Hódolat, szeretet megillető tömjénezés vette ott körül a nő, ki a világ hiúságairól, szépsége hatalmáról lemondva, földi salaktól megtisztulva, észrevette a férfiival, hogy nemes a lelke, érző a szíve, mennyei jegyeseért minden áldozatra kész. Méltó reá, hogy ne játékszere, hanem gyöngéden megbecsült élettársa legyen a férfinak, ne rab-szolgálója, hanem szabadságának megédesítője.

Elmondhatni, hogy a világ az apácakolostorok keletkezésekor tudta meg igazán, milyen valódi kincs a nő; mert csak ekkor látta, mily véghetetlen az áldozat, melyet hozni képes.

A feudalizmus ugyan, hogy a jószág a nő szabad választása következtében idegenre ne szálljon, a hűbérurra bizta a leány férjhezadását; ezzel azonban nemcsak a nőnek hanem a férfinak szerelmét is korlátolta, mert hűbérura akarata ellen voltakép a férfi sem házasodhatott. Jött azonban egy nemzedék, mely föllállította a lovagerények mintaképét, megteremtette a lovagkört, a daliás időköt, a nélkül, hogy gyarlóságaitól megválthatta volna a világot. Tankrédnak valóban oka volt, joga volt más körbe vágyania, nyugtalan szellemének más kört keresnie.

De mig tudományt szomjazva, már azontöri a fejét, mint készíthet nedves tüzet, száraz vizet s egyre csalódva, meg, fut, rohan, minden után, mit az agyában egymást kergető gondolatok eszményül állítanak eléje, a késő nemzedék — kiábrándulni sem tudva.

— bizonyos vág életére, művere átkozott multra, és annyi életre

A XIX. század Petőfi is szeretett gyógó lovagkört fényre. Meggyújtá fáklyáját s lángujolag, melynek szép virága: vicszása.

Micsoda kühbérur akarata boldogságát, me-relem!

A férjes nőt ha imádója várt országra kelve, vel, ki kételked-legerényesebb ségből még a lámi. Az-erekl-kissé.

Az a selyvállszalag, mely lom reménye tekre bátorítja akkor, mikor sággal a törvény házasság egy lélek.

Igaz, hogy ebben a tekinyes államok szonyt nem n felfogással szonban a r utját mégis csban is.

Törvény a keresztes hrukban elesetjára üljön s hszellemi képe váró feladatta tudta, hogy hbecsülete, va-ségére volt b meg kellett b elválás megta csak akkor bjai ölelgetik.

Aranypajzs-lovagjainak, t elene szórt n 40lük van a t

L u k á

tanácsos, volt állítás kormán tott a F ő v ben Magyaror állításon való adott elő, me kormánybizto illetékes tény risi kiállítás r rért biztosítja.

A fölolv megéljeneztek nőke lelkes a fölolvásás t jelozte.

Lukács a párisi világ és kiállítási r Attért a mertetésére, állító részt v

A kiállít hogy Magyar vel vesz rész sek a szomsz ben, vagy

— bizonyos vágyódással néz a régiebbnek életére, művére s vissza-vissza sóhajt a megátkozott multra, melyben mégis annyi nemes és annyi életre való alkotásra bukkan.

A XIX. század forradalmainak költője, Petőfi is szeretettel gondol a zordón, de ragyogó lovagkorra, erre a kiégett piros északi fényre. Meggyújtja minduntalan képzelete fátylát s lángjánál látszik a tündérváros, melynek oly szép fája volt s oly szép virága: vitézség cserfája, szerelem rózsája.

Micsoda kor az, a melyik egyrészt a hűbérur akaratától teszi függővé a párok boldogságát, másrészt jogot ad a platói szerelemre!

A férjes nő bevallott eszményképe lehet valamely loagnak s dicsőségére válik, ha imádója városról-városra, néha országról-országra kelve, — lándzsát tört mindenki-vel, ki kételkednék, hogy ő a világ legszebb legerényesebb asszonya. És ebből a dicsőségből még a férjre is visszasugárzik valami. Az ereklyék tisztelete is módosul egy kissé.

Az a selymes hajfűrt, vagy az a kis vállszalag, melyet imádotjtától kap, a jutalom reménye nélkül epedő vitézt nagy tettekre bátorítja, sarkalja. Még pedig ugyanakkor, mikor kisebb-nagyobb határozottsággal a törvények mindenütt kimondják, hogy házasságban férj és feleség egy test, egy lélek.

Igaz, hogy a társadalom megszokásai ebben a tekintetben is erősebbek voltak egyes államok törvényeinél, melyek az aszszonyt nem mindig védelmezheték a durva felfogással szemben. Az ilyen törvények azonban a nők iránt való igaz tisztelet utját mégis csak egyengették a társadalomban is.

Törvény adta a nőnek azt a jogot, hogy a keresztes hadjáratokból vagy más háborúkban elesett férje javaiba vagy éppen trónjára üljön s bebizonyítsa a világnak, hogy szellemi képességei arányban állnak a reá váró feladattal. De ha visszatért is a férj, tudta, hogy hosszú távollétének ideje alatt becsülete, vagyona első sorban felesége hűségére volt bízva. Hűségét, szeretetét tehát meg kellett becsülnie. A néha évekig tartó elválás megtanította, hogy szerelmében nemcsak akkor biztos, mikor felesége puha karjai ölelgetik. — Bourbon Lajos herceg, az Aranypajzs-lovagrend alapítója, meghagyta lovagjainak, tiszteljék a nőt s ne tőrjék az ellene szórt rágalmat, mert „Isten után fölük van a férfiak minden tisztessége.” (Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Magyarország — Párisban.

L u k á c s Béla valóságos belső titkos tanácsos, volt miniszter, a párisi magyar kiállítás kormánybiztosá érdekelt fölolvasást tartott a F ő v á r o s i i p a r o s o k k ö r é b e n Magyarországnak az 1900. évi párisi kiállításán való részvételéről és sok részletet adott elő, melyek arról tanuskodnak, hogy a kormánybiztoság ezeltudatos működése és az illetékes tényezők hathatós támogatása a párisi kiállítás magyar osztályának fényes sikerét biztosítja.

A fölolvasót, a kit kiléptekor zajosan megéljeneztek; R á t h Károly, a kör elnöke lelkes beszédben üdvözölte, melyben a fölolvasás tárgyának nagy f o n t o s s á g á t jelezte.

Lukács Béla előadása folyamán ismertette a párisi világiállítás területének szituációját és kiállítási rendszerét.

Attért azután azoknak a csoportoknak ismertetésére, melyekben Magyarország mint kiállító részt vesz.

A kiállításnál azt az elvet fogják követni hogy Magyarország csak azokkal a termékeivel vesz részt, a melyek vagy versenyképesek a szomszéd államok termeléseivel szemben, vagy eredetiségük által igényt tart-

hatnak a nagy nemzetközi közönség figyelmére.

A magyar kiállításnak természetesen f é n y p o n t j a az a pavillon lesz, a melyet a kormány a Quai d'Orsay n létesítendő Rue des Piuissances Etrangères során emel.

Ebben lesznek a kormánybiztoság reprezentációs helyisége, itt lesznek t ö r t é n e t i e m l é k e i n k kiállítva, itt mutatják be népies h á z i i p a r u n k a t, egyszóval azt, a mi úsztán n e m z e t i jellemvonásunk.

A nagy csarnokokban elhelyezett különböző kiállítási csoportokban is, a hol a nemzetek egyes termelési ágai egymás mellett, tehát e r ő s v e r s e n y b e n lesznek, mindenütt meg lesz ó v a nemzeti jellegünk.

L u k á c s bemutatta az egyes csoportok installációjára már eddig elkészített vázlatokat, melyeket ép úgy, mint a történelmi pavillon terveit Bálint Zoltán és Jámor Lajos műépítészek készítették.

Különösen kiemelte a lakásberendezési és műipari csoportot, mint a melynek installáció jára egy mint az egyes kiállítási tárgyak elkészítésére, a kormánybiztoság a legnagyobb áldozatot hozza.

Végül kérte az iparosok hazafias támogatását a nagy munkához, mert ugymond, elve volt, mikor a kiállítás ügyét kezébe vette, hogy Magyarország, ha résztvesz a párisi kiállításban, csak úgy mehet bele, ha méltóan meg tudja a nemzetek nagy versenyében állani helyét és miután az összes mérvadó körök h a t h a t ó s támogatása biztosítva látszik, ezt a célt remélhetőleg el is fogja érni.

A közönség az egész előadást élénk érdeklődéssel hallgatta s végül zajosan megéljenezte a fölolvasót.

Budapesti gabonatözsde.

— Weisz József budapesti terménybizományi czég jelentése. —

Debreczen, január 20.

Készáru változatlan

Okt. buza	—
Tav. buza	9.46—9.47
Tav. rozs	7.90—7.92
Tavaszi zab	5.77—5.78
Májusi tengeri 1899	4.84—4.86
Julius tengeri	—
aug.—szep. tengeri	—

Kőbányai sertésplac. j a n u á r 19. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 56—57 krajczárig Közép (p. kint 251—320 klg. sulyban) 57—58 kr. Könnyű (páronkint 250 klgig terjedő sulyban) 57—58 kr. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kg. felüli sulyban) 56¹/₂—57 krajczárig, közép (páronkint 240—260 kilogramm sulyban) 56—56¹/₂ krajczárig. Könnyű (páronkint 240 kilogr.-ig terjedő sulyban) 57—58 krajczárig

Bécsi sertésvásár. A st.-marxi központi vásárcsarnokban ma megtartott sertésvásárok bejelentettek 9156 darabot, ebből a vásár elején felhajtottak: 3928 drb fiatal sertésn 4823 darab magyar hizott sertést, összesen a 551 darabot. Az üzlet pang.

Sertéslétszám: 1899. évi január hó 18-ik napján volt készlet 42759 darab, 1899. január hó 18. napján felhajtott 515 darab, 1899. január hó 18. napján elszállított 991 darab, 1899. január hó 18. napjára maradt készletben 64891 darab. — A hizott sertés üzleti znyzata: lanyha.

Jézésekgy: kilogrammonként élő sulyban (a fogyasztási adót nem számítva) elsőrendű sertés 49—49 krajczáron, kivételesen 50 krajczáron, középminőségű sertés 46—47 krajczáron, könnyű sertés 41—43 krajczáron, fiatal sertés 36—39 krajczáron.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petroleum-rakodánál levő székes-fővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése december 12-én. Készlet 816 darab. Érkezett 817 drb, összes felhajtás 1663 darab, elszállított budapesti fogyasztásra 872 darab, eladatlannul

visszamaradt 791 darab. — Napi árak: 120—180 klgr. sulyban 44—46 krig. 220—280 klg. sulyban 44—47 krig. 320—380 kg. sulyban 45—47 krig. Öreg nehéz 44—46 krig. Kivétel-les árak — krig. Malaczkok 36—40 krajczárig A vásár hangulata élénk volt.

Borjuvásár. j a n u á r 10. Felhajtott 147 szopós, borju rugott bárány, 616él, 122t 9 belföldi, 24 tiroli, 160 bécsi öltött borju. A pangulat élénk.

Pestvidéki, 300 mm, 80. k, 9.10 forinton sárga, 1,50 mm, 80 k, 9 forint 10 kron sárga 100 mm, 80 k, 9.20 forinton 100 mm 793 k 9.20 frton, 100 mm, 80 k 9.30 forinton 100 mm, 79 k, 9.3 0 forinton, 200 mm, 80 20 8 60 frton sárga, 100 mm. 77.5 k. 8 forint k. kron sárga, 100 mm, 79.5 k, 9 forint 10 kron sárga, 200 mm. 81.5 k, 9.25 forinton 200 mm, 80 k. 9.25 forinton, 100 mm. 79 k 8.85 forinton vegyes, 100 mm. 79.5 k. 8.90 forinton 300 mm. 77.5 k, 8.90 forinton 100 mm, 77 k. 8.90 forinton, 100 mm. 78 k 9,— forinton sárga, 200 mm, 78 k. 8.90 forinton, 100 mm. 78.5 k, 8.70 forinton 300 mm, 77 k, 8.90 forinton, 100 mm, 79 k 8.90 forinton 200 mm, 78.7 k, 8.90 forinton, 100 mm, 78 k 8.90 forinton. 100 mm, 86.8 k. 8.90 forintos mind³ három hónapra.

Bánsági. 100 mm, 79 k. 9.10 forintot, m³ m 77 k. 8.60 frton vegyes, 200 mm, 01 k74060 forintos vegyes. mind három hónapra Tengeri az egyedüli szilárd czikk. A hideg időjárás folytán jobb az érdeklődés s helyben 460 frtot, budapesti paritásra 4.45—4.58 frtig fizetnek. Nagybecskerekén 200 mm.-ért 4—frtoc fizettek prompt szállításra.

Szerbiai, 2000 mun. 78 k, 7.25 forintos három hónapra.

Felsőmagyarországi. 108 mm. 77 k. 9 frt 60 krajczaron. három hónapra.

Dunavid. 400 mm. 74 k, 9 forint 70 krajczaron. három hónapra.

Felvidéki. 300 mm. 76 k. 10 forint — krajczáron 200 mm. 76 k. 9 forint 95 krajczáron, mind három hónapra.

Tiszav. 100 mm. 81 k. 10 forint 20 krajczáron, három hónapra,

Raktárú 5620 mm, 76 k. 10 forint 12 krajczáron, 2000 mm. 77 k. 10 forint 10 10 krajczáron, 3700 mm. 77 k. 10 frt 20 krajczáron, mind három hónapra.

Bácskai. 100 mm. 76 k. 10 forint 20 krajczáron, 100 mm. 72 k, 9 forint 55 kron, mind három hónapra.

Rozs változatlan, jobb minőségű 8 frt 05, gyengébb 7 frt 97 és fél krral kelt helyben, 8 frtért pesti paritáson.

Zab. 100 mm. 6 frt 02 és fél krajczáron, 100 mm. 5 forint 95 kron. készpénzfizést mellett.

Ingyen szederfa csemete.

A földmivvelésügyi m. kir. miniszterium országos selyem tenyésztési felügyelősége bárkinek ingyen ad 2—3 éves magági szederfa csemetét. Városok, Községek, néptanítók szállítást nem fizetnek; ellenben magán felek a szállítási költséget viselik.

Megrendésénél: vármegye; utolsó posta, vasut, esetleg hajó állomás pontsan bejelentendő;

Ha a csemeteket magas törzszű fákka neveljük úgy egy katastrális holdnyi faiskolába 7200 csemete helyezhető el oly formán, hogy a sorok egymástól egy méter, a sorokban a csemeték 80 centiméter távolságra álljanak.

Sévény alakításnál egy folyó méterre 3 darab, egy folyó oire 6 darab csemetét számítunk.

Kik csemetét akarnak, ezt sürgősen jelentsek be. A földmivvelésügyi m. kir. miniszterium országos selyemtenyésztési felügyelősége Szegszárdon, Tolna megye.

yébíránt

értesü-

váro-

n z á

k. Ezt

hall-

ifáradt

k ad-

m ér-

őnek

többi

z a

őket

ér-

l o-

radi

nek

70-

